

Kan du huske... Bording bys øvrige købmænd.

Del 4

I løbet af de 124 år Bording stationsby har eksisteret har der været mange købmænd, og til tider mange købmænd på samme tid.

Først var der en købmand i 1888 og i 1915 var der 4 købmænd. (Jeg har tidligere skrevet om dem). Senere kom flere til. En overgang har der i hvert fald været 6 købmænd og en brugsforretning.

Bredgade 47
(1980)

I 1925
startedes
købmandsforretning på
Bredgade 47.
N.O.C. Rabis
og hustruen
Ane Kristine

Rabis drev i 26 år forretningen. De sidste 4 år havde Ane Kristine dog forretningen alene. I 1951 overlod hun butikken til bestyreren, **Henrik Rahbek Pedersen**. Sammen med hans hustru, **Agnes Pedersen**, drev de købmands-handel indtil sygdom gjorde det umuligt omkring 1980. Derefter blev den lukket og lavet om til en lejlighed og hele bygningen fungerer i dag udelukkende som bolig.

Bredgade 13 - Fakta. (1980)

Fra **1894** til 1907 havde Bording også en **brugsforening**.

I **1935** kom den anden brugsforening.

Den kom til at ligge på Bredgade 23. I 1953 flyttedes forretningen til Bredgade 13.

Brugsen blev udvidet flere gange – i 1962, 1968, 1978 og i 2010 blev bygningen revet ned og bygget nyt.

I 1968 indførtes selvbetjening. I 1990 nedlagde man brugsen og den overgik til Fakta.

Uddelerne gennem årene var fra 1935: Ole Madsen. Fra 1943: Einar Engmark. Fra 1948: Gunner Nielsen. Fra 1956: Herluf Bisgård. Fra 1985: Bo Ross Kristensen.

Bredgade 70 –
Købmandsgård
en. (1980)

Købmandsgård
en, Bredgade
70, blev bygget
i **1926** af **Aage
Iversen**. Få år
senere blev den
overtaget af en
Christensen,

der senere afhændede den til **Kristian Pedersen**, med
kaldenavn, der hentydede til det, nogen mente han lavede.
I 1956 overtog **Harry Pedersen** forretningen

Sammen med konen **Tove** drev han købmandshandel og
meget mere indtil hans død i 2010. Især var han kendt for
hans billige tapeter.

Enken, driver i dag butikken videre. ”For hvad skal jeg ellers
lave!” siger hun, selv om hun kunne have stoppet for mange
år siden. Hun kan slet ikke undvære købmandslivet.

Hun er nu også den eneste ”rigtige” selvstændige købmand vi
har til bage i Bording og omegn. (Læs hvorfor sidst i
artiklen). I øvrigt kan jeg anbefale at læse artiklen:

”Købmandsgården i Bording” i Egnsbogen 2010.

Før: Herningvej 17.
Nu Bodholtvej 16.
(ca 1956)

I Bodholt ved hovedvejen og lige overfor den tidligere bagerforretning har der også ligget en købmands-

forretning. Dengang Herningvej 17, nu Bodholtvej 16.

I **1949** startede den tidligere møller i Ljørring ved Aulum, **Jens Åby Christensen**, en købmandsbutik i den tidligere cykelforretning.

Han og konen, **Ane**, drev forretning der indtil 1968, indtil man gik fra oms til moms. Det betød meget mere

papirarbejde, at man da skulle betale moms. Det havde

købmand Åby ikke lyst til. Da var han også næsten 70 år.

Hovedindtjeningen kom fra "landevejen." Det vil sige især vognmænd og andre, der tit gjorde stop ved købmanden, når de tidlig om morgenen kom forbi. Ofte lå det største salg de første par timer efter klokken 6.

I dag er der beboelse i ejendommen. Man kan slet ikke se, der har været købmandsforretning.

Dog er en del af inventaret stadig intakt. Sønnen, Svend, bor der i dag.

Bredgade 41.
– Long John.
(1980)

Oprindeligt var der en bager på Bredgade 41, men efter at **Børge Visholm Thomsen** i **1974** overtog forretningen

blev det mere en kiosk og senere, da varesortimentet blev for stort efter reglerne for en kiosk, blev der bygget til og forretningen lavet om til købmandsforretning.

Men efterhånden kom discountforretninger til og så kom kartoffelkuren i 1986, der betød for lidt indtjeningen selv om omsætningen var ok. Visholm måtte stoppe. ”Gør det selv lager” overtog bygningen. I dag er der værtshus – Long John.

Meget betegnende for købmandslivet dengang var, at det var et familieføretagende. Mand og kone arbejdede sammen. Og når der var ekstra travlt hjalp børnene til.

Og ligesom i mange andre erhverv var købmandslivet mere end fuldtidsjob. Arbejdsliv og fritidsliv var ofte et liv.

37 timers arbejdsuge kendtes ikke.

I det hele taget findes købmandslivet ikke mere som dengang hver købmand var sig selv. Alle kolonialforretninger er i dag tilknyttet eller ejet af multivirksomheder eller sammenslutninger.

I dag er der kun to steder i Bording, man kan købe købmandsvarer: Super Best og Fakta.

8 kolonialforretninger er blevet 2 i Bording by. I oplandet er det gået meget værre. Fra mindst 10 forretninger til 0 i dag. Herom næste gang.

**Bent Hansen, Bording Lokalhistorisk Arkiv.
juni 2011**